

DOMOLJUB

ŠTEV. 24. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42

V LJUBLJANI, DNE 12. JUNIJA 1929

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

A. Sušnik:

Dajte nam agrarno reformo!

Slovenski kmet ima premalo zemlje.

Na površini od 1.620.000 ha prebiva 1.065.000 ljudi. Od teh se dve tretjini, okoli 670.000 peča s poljedelstvom, tako da naštetimo v Sloveniji približno 145.000 kmetij.

Toda kakšne so te kmetije? Ali imajo toliko površino, da more kmet z obdelovanjem zemlje preživljati sebe in svojo družino?

Statistika nam daje na to vprašanje malo razveseljavajoč odgovor. Če vzamemo, da je dobra polovica sveta v Sloveniji poljedelska zemlja, malo manj ko polovica pa gozdov in če razdelimo to med kmetijsko prebivalstvo, odpade na vsakega komaj 1 in $\frac{1}{4}$ ha zemlje in $\frac{3}{4}$ ha gozda. Od vseh 145.000 kmetov ima komaj ena četrтина na 10 ha zemlje, to se pravi toliko, da more od nje živeti. Vsi drugi, okrog 75%, imajo premalo zemlje, čez 80.000 kmetov, to je dobra polovica vseh kmetij pa ima celo manj kakor 5 ha zemlje.

Za vsakega, ki pozna današnje kmetijsko gospodarstvo in življenje na kmetih, mora biti takoj jasno, da se na posestvu, ki meri manj kot 5 ha, srednje velika kmetijska družina ne more preživljati. Če bi otepal sam krompir, bi na taki kmetiji ne mogel shajati. Kajti dejstvo je, da naš kmet od svoje poljedelske zemlje komaj eno tretjino porabi za pridobivanje pridelkov za človeško prehrano, dve tretjini pa za živinorejo. In koliko donaja kmetija od 1 do 5 ha pri današnjem načinu gospodarjenja? Tak kmet žita ne pridela niti za lastno porabo, rediti pa more povprečno komaj poldrugo živinče in enega prešička. Da od tega ne more živeti, je jasno. Pa tudi kmetije od 5 do 10 ha nudijo pri sedanjem obdelovanju zemlje premalo dohodkov, ker morejo rediti povprečno samo 3 goveda in dva in pol prešiča.

Kaj pa gozdovi? Gozd pomeni za našega kmeta največje bogastvo, in le tisti kmet kaj velja, ki ima dosti gozda. Mogoče pa onim malim kmetom, o katerih smo zgoraj govorili, gozd lahko donaja toliko, da morejo iz tega kriti primanjkljaj svojega poljedelstva?

Tudi ta slika, ki nam jo odkriva statistika, je dovolj žalostna. Na enega malega kmeta pride povprečno komaj 1 in $\frac{1}{4}$ ha gozda. To zadostuje komaj za domačo porabo, in kmet iz takega gozda nima kaj prodajati.

Če vse to pomislimo in se spomnimo, da ima 57 odstotkov vseh slovenskih kmetov sa-

mo do 5 ha zemlje, in 18 odstotkov od 5 do 10 ha, vidimo, da tri četrťine slovenskih kmetov, (to je 108.000) ne poseduje zemlje niti toliko, da bi mogli živeti od njenega donosa.

Zato je med slovenskimi izseljenci dve tretjini pripadnikov kmetijskega stanu.

Najhuša bolezen, na kateri boleha slovensko kmetijstvo, je torej pomanjkanje zemlje.

Zato je agrarna reforma tudi v Sloveniji nujno potrebna.

Pri nas je še vedno 222 veleposestnikov, ki imajo v posesti 43.000 poljedelske zemlje in pašnikov in okoli 145.000 ha gozdov. Če vzamemo, da po agrarni reformi ostane vsakemu veleposestniku 75 ha zemlje, ki se da obdelati, oziroma do 200 ha celokupne zemlje (obdelane zemlje, pašnikov in gozdov), in če pustimo v vsaki oblasti nekaj veleposestev kot vzorna veleposresta, potem bi se moralo v Sloveniji razdeliti med kmete najmanj 24 tisoč ha obdelane zemlje in pašnikov in 100 tisoč ha gozdov.

Ker pa za Slovenijo še nimamo končno veljavnega agrarnega zakona, tudi ta veleposestniška zemlja še ni končno veljavno razdeljena. Do danes imajo kmetje to zemljo samo v zakupu, dočim vprašanje veleposestniških gozdov sploh še ni nič rešeno in jih še kar naprej upravlja država. In sicer je od 24.000 ha zemlje razdeljene, oziroma v zakupu samo 15.000 ha, med tem ko se nahaja 9.000 ha poljedelske zemlje še vedno v posesti veleposestnikov in čaka na razdelitev, kadar dobimo končno veljaven agrarni zakon.

Danes ima 20.764 kmetov, četudi le začasno, v posesti 15.000 ha veleposestniške zemlje, in vsakemu izmed njih je vsaj za silo omogočen obstanek. Vse to pa se bo poznalo še bolj, ko se izvede agrarna reforma in postane ta zemlja prava lastnina kmetov. Ker vse nekaj drugega je, če kmet obdeluje zemljo, ki je njegova last, ali pa, če jo ima samo v zakupu za nedoločen čas. Ko pa se enkrat končno veljavno reši agrarno vprašanje in se razdeli še ostalih 9.000 ha veleposestniške zemlje, bo dobilo več ali manj zemlje še kakih 10.000 kmetov.

Nad 30.000 slovenskih kmetov torej težko čaka na agrarno reformo, na razdeli-

tev zemlje in gozdov, ki so danes še v lasti veleposestev v Sloveniji.

Seveda z izvedbo agrarne reforme še ne bo rešeno vprašanje ozdravljenja slovenskega kmetijstva. Prevelike so rane, iz katerih krvavi. Vendar pa bo vsaj nekoliko pomagano onim malim kmetom, ki prebivajo v okoliših veleposestev in imajo premalo zemlje, da bi se mogli preživljati. In kakor smo videli, teh ni malo število. Nad 30.000 jih je v Sloveniji. Agrarna reforma jih bo privezala na domačo grudo, da jim ne bo treba iti po svetu s trebuhom za kruhom.

Novice iz Belgrada.

Zborovanje agronomov.

V Belgradu so zborovali te dni tudi agronomi. Zanimiva je bila ugotovitev agronomov, da so vsi razlogi proti osnovanju kmetijskih zbornic ničevi. Danes je ministrstvo za kmetijstvo preobloženo z delom, ki bi ga lahko upravljale kmetijske zbornice. Dalje so se agronomi razgovarjali o preureditvi državnega posestva Belje, ki danes ne služi potrebam kmetijstva v državi. Belje bi moralo biti središče za gojitev plemenske živine. Tukaj naj bi se praktično vežbali tudi mladi agronomi.

K zborovanju Društva narodov,

ki se vrši to pot v španskem Madridu, se je odpeljal namestnik našega zunanjega ministra dr. Kumanudi. Dokler se ne vrne dr. Marinkovič, bo opravljal posle ministrstva za zunanje zadeve trgovinski minister dr. Mažuranič.

Vinogradniki pri ministru za kmetijstvo.

Ministra za kmetijstvo je posetilo predtkli teden odposlanstvo vinogradnikov iz vse države, tudi iz Slovenije. Vinogradniki in minister so v daljšem razgovoru preresetavali ves položaj, ki je nastal za vinogradništvo z zakonom o vinu. Dalje so preresetavali položaj, ki je nastal po konferenci o pravilniku k zakonu o vinu, zlasti položaj, ki je nastal po zakonu o trošarinah. Vinogradniki so predložili ministru daljšo spomenico, v kateri stavljajo svoje zahteve glede trošarine, ki naj se zniža, dalje glede občinske in oblastne trošarine. Minister je vinogradnikom obljubil, da bo po svoji moči posređoval, da

K A J E N O V E G A

Dijaški konvikt v Kranju.

S prihodnjim šolskim letom — to je s 1. septembrom se otvori v Kranju v takozvani »Skofiji« dijaški konvikt. Poslopje je eno najlepših v Kranju; visoke, zračne sobe, krasni in veliki hodniki in vrt pri hiši.

Priglasje sprejema tekom junija župni urad v Kranju, ki daje tudi potrebna pojasnila.

Kdor količaj pozna današnje življenje in sedanjo mladino, dobro ve, koliko nevarnosti preti dijaški mladini po slabih stanovanjih, kjer ni pravega nadzorstva, ne dobrega zgle-da, kjer se tudi v zdravstvenem oziru kvari naša mladina. So tudi še danes med dijaškimi gospodinjami izvrstne vzgojiteljice, vendar pogosto niso kos razmeram in pa — kar je glavno — starši dijakov jih ne poznajo! Prva sirb staršev, ki dajejo svojega sina v gimnazijo, mora pa biti, da mu oskrbe v moralnem in zdravstvenem oziru dobro stanovanje.

V Kranju je svoj čas že bil dijaški konvikt, ki je vzgojil lepo število naših inteligentov. Zadnja leta se je vedno bolj čutila potreba po takem konviktu, ker so bili mnogi starši v zadregi za stanovanja, ko so iskali stanovanja svojim sinovom. Temu se bo s prihodnjim šolskim letom odpravilo.

V zaved se bodo sprejemali le nepokvarjeni mladeniči, posebno oni, ki bodo obiskovali 1. ali 2. gimnazijski razred, v izjemnih slučajih se bodo sprejemali tudi dijaki iz višjih razredov.

Dijaki, ki bodo stanovali v konviktu, bodo imeli tu vso oskrbo.

d Procesija sv. Rešnjega Telesa v Belgradu je bila letos kaj mnogobrojna in slovesna. Nj. Vel. kralja je zastopal polkovnik Radičević Zlatanovič. Udeležili so se je med drugim odličnjaki tudi ministri dr. Korošec, dr. Sršić in dr. Frangeš kakor tudi veliki župan belgrajske oblasti dr. Baltić.

ce v finančnem ministruvstvu ugodi njihovim zahtevam. Vinogradniki so ministra posebej opozorili na krizo, ki je nastopila za naše vinogradništvo. Dalje so ga opozorili na slabo letino, na ostro zimo in pozebo, zlasti na elementarne nezgode, ki so se pripetile v pomladnih dneh.

Z naše zadrugištvo.

Pri glavni zadrugi zvezi se je svoj čas ustanovil odbor, ki naj, prouči zadrugi zakon. Te dni je končal z delom. Po tem zakonu so zadruge ustanove, ki imajo gotovo število članov, ki ne gredo za dobičkom, ampak za medsebojno pomoč. Odbor je pregledal poslednjo zadrugo zakonodajo drugih modernih držav in je sprejel vse njihove določbe, v kolikor so za nas prikladne. Po tem zakonu bo zadrugištvo izenačeno in vse zadrugištvo bo po tem zakonu z enakimi pravicami in dolžnostmi stalo v enotni fronti. Na skupščini 16. junija bo imenovni načrt zadrugiškega zakona še pregledan, in nato z morebitnimi izpremembami predložen ministru za kmetijstvo.

d Železniška direkcija v Subotici bo ukinjena in vse njeno omrežje se pridruži belgrajski. V Skoplju pa bodo ustanovili novo železniško ravnanstvo za Južno Srbijo.

d 1000 novih vagonov pride v kratkem času v Jugoslavijo na račun vojne odškodnine iz Nemčije.

d 48 Din kilogram so stale pretekli teden prve marelice na mariborskem trgu.

d Kralj o naši vasi. Nj. Vel. kralj, ki je od nekdanj najpravičnejše cenil važnost vasi in kmeta v življenju našega naroda in ki se je vedno trudil za napredek vasi, je napisal za knjigo »Naše selo« ta predgovor: »Skozi vse žalostne dobe naše zgodovine, je bila in ostala vas vedno pazljiv čuvar narodnih pridobitev in izvor sile v vseh lepih pojavih narodnega duha. Delati v smeri kulturnega in gospodarskega napredka naše vasi, pri strogem ohranjanju narodnega značaja, pomeni, da se odgovarja dolžnostim sedanjosti in potrebam našega zdravega in uspešnega razvoja v bodočnosti.«

d Kraljica Marija za nošo »Dečve«. Nj. Vel. kraljica Marija je pri »Propagandi Dečve« za svoje štiri vrtinice-Blejke, ki so zaposlene v dvornem blejskem parku naročila »Dečve« letošnjega vzorca, in sicer za vsako drugačno barvo nageljnove, črne predpasnike in rdeče rute. Ta domislja naše Kraljice je nadvse prisiščna, zlasti ker je kraljica vse podrobnosti sama zbrala in določila.

d Križanski dijaški konvikt v Ljubljani sprejme prihodnje školsko leto pod zelo ugodnimi pogoji večje število dijakov. Zahleba pa se, da imajo veselje za duhovski oziroma redovni poklic. Prošnje za sprejem je treba poslati vsaj do 15. julija. Priloži naj se tudi zadnje šolsko spričevalo. Naslov: Priorat križ. reda, Valvazorjev trg 1, Ljubljana.

d Pozor pevci turist! Ker bodo tri nedelje zaporedoma kar tri odkritja padlim borcem na priljubljenih izletnih točkah in sicer 16. t. m. pri Sv. Katarini nad Medvodami, 23. v Bohinju-Srednja vas in 29. v Višnji gori, prosimo dobre pevce turiste, ki bodo takrat na teh izletih, naj sodelujejo pri pevskih točkah. Vse bivše vojne tovariše pa opozarjamo že sedaj na naš spominski dan, ki bo 11. avgusta po splošni želji zopet na Brezjah. Natančneje v najkrajšem času. — Glavni odbor ZSV v Ljubljani.

d Bivši avstrijski kancler dr. Seipel je pretekli teden prispel v Belgrad. Prišel je iz Romunije. V katoliški cerkvi je bral sv. mašo. S politiki ni prišel v stik. Nad eno uro se je vozil z uradniki avstrijskega poslanstva po Belgradu in ogledoval mesto, nakar je odpotoval na Dunaj.

d Kembelj velikega zvona se je utrgal v zvoniku zagrebške stolne cerkve. S svojo težo je prodir skozi več pregrad in se končno usta-

PREKLIC. Podpisani Anton Zagar, Kampstr. 36, Heerlenheide, prekleujem vse lažnjive besede, ki sem jih izrekel proti Aloj. Melihen in Andr. Zornik v Caffe Jugoslavia. Anton Zagar.

vil v stanovanju zvonarja. Škode je precej, drugače pa ni bilo nobene nesreče.

n Kat. prov. društvo v Komendi bo, priredilo dne 16. t. m. ob 3 popoldne veseloigro Križarska vojna. Vabimo k obilni udeležbi.

d »Ogenj«, glasilo krščansko-socialistične mladine napada v 6. številu 1. l. šmarčni govor nekega ljubljanskega župnika, ker je povedal, da Cerkev ne bodo zrušili ne komunisti, ne socialisti in ne proletarij. Isti »Ogenj« napada v skrajno nezrelem člančiču samostansko vzgojo kot nenaravno. In to danes, ko se v katoliških krogih vztrajno dela na to, da se privatne šole ohranijo. V Krekovi mladini, ki izdaja ta list, se sicer v zadnjem času dela red, treba pa je odstraniti še par ljudi, ki mislijo, da je streljanje v katoliške vrste edino konstruktivno delo. To je znal že davno »Slov. narod«. Prihodnji »Ogenj« bo zato udaril po »Domoljubu«, ker je udariti pač najlažji argument.

d Agenti s slikami. Kar preplavili so vasi s slikami na platno; so zelo drage, umetniške vrednosti pa prav nobene. Izdelava slaba, laški fabrikat, barve naravnost smešne. Človek je kar žalosten, ko odpre oмот in vidi kak zmazek je dobil za drage denarje. Bodite oprezn!

d Zunanji minister Marinković se je vrnil s svojega dopusta v Belgrad, kjer je zopet prevzel posle zun. ministrstva.

d Pojasnilo. Alojzij Pirc iz Malega trna št. 2 nam z ozirom na naše poročilo v št. 22. »Domoljuba« pod naslovom: »Žalostne posledice pojančevanja« izjavlja, da se krvavi pretep ni zgodil v njegovem grmotocu, temveč sredi pota od sv. Duna do Majerčka. Torej njegov vinotoč ni v nobeni zvezi s pretepom.

d Mesarski pomočnik Gabrijel Šmid, ki je bil obtožen, da je pri znanih demonstracijah v Zagrebu, dne 1. dec. 1928 streljal na policijo in pri tej priliki ubil nedolžnega Stan-ka Petriča, je bil pred sodiščem v Zagrebu oproščen vsake krivde radi pomanjkanja dokazov.

d Jugoslovansko časnikarsko društvo je izključilo iz svoje srede Vladimira Radiča, sina umrlega Stefana Radiča, ker se je v nekem pogovoru v Parizu izrazil proti koristim naše države.

d 100.000 Din je daroval Nj. Vel. kralj za novo šolo v dalmatinskem Tivatu.

d Za častnega doktorja belgrajske univerze je imenovan znani nemški pisatelj Herman Wendel.

d Več srebrnih novcev, ki jih je dal kovati salcburški škof v letu 1676., so našli delavci pri graditvi nove ulice v Osijeku.

d Kobilice se premikajo proti vzhodu. Kakor poročajo iz Mostarja, so se letos pojavile v Hercegovini kobilice in sicer v enakih množinah, kot pred nekaj leti. Sedaj so se najprej pojavili v stolaškem okraju in sicer v vaseh Trijebuje, Alješivac in Crnici. Kobilice so še nerazvite in ne povzročajo velike škode, dasi jih je mnogo. Kobilice se premikajo proti vzhodu. Kobilice so povzročile mnogo skrbi hercegovinskim kmetom, ki se še spominjajo leta 1924., ko so kobilice uničile skoro vso žetev in so mnoge družine ostale brez kruha. Poljedelski referent pri mostarski oblasti je odpotoval v stolaški okraj, da stori vse korake za pobijanje kobilic, dokler so še ne-

škodljive. Zanimivo je, da so se pojavile kobilice tudi v Bolgariji, kjer so povzročile že ogromno škodo. v Bolgariji so dosedaj uničili že okrog 60.000 kobilic.

d Stekel pes je ogrizel v Dardi v Vojvodini dve osebi in 30 glav živine.

d Strela ubila kmeta na njivi. Nedaleč od Vrapča na Hrvatskem je kosil travo poljedelec Slavko Djuretek. Sel je nekoliko dež z gromom in bliskom. Ravno, ko je postavil Djuretek kos pokonci, da jo priostri, je udarila v kos strela in ubila pri tem kosca.

d Dve lisičji gnezdi je našel. V Veliki Nedelji je križniški logar Ivan Petek izkopal v gozdu Otok 2 lisičji gnezdi. V prvem je našel 5 mladih lisic, v drugem pa 3 mlade in 1 staro. To je ustrelil, osem mladih je pa prišel v kočo domov. Tudi v Šardinju so izsledili eno gnezdo. Lisičji rod torej dobro napreduje, naše gospodinjice pa žalujejo za košmi, ki jih ni več.

d Žaga je pogorela v Sodražici. Bila je last Franca Prijatelja, posestnika iz Zigmarič. Škoda je krita z zavarovalnino.

d Oblak se je utrgal nad Kninom v Dalmaciji; nastala je povodenj, ki je napravila na polju okrog 6 milijonov škode.

d Za deset tisoč Din vrednosti so odnesli tatovi iz trgovine Kokalj v Goričanah pri Medvodah.

d Če se prehitro vozi. Družba Ljubljancanov se je peljala v nedeljo z avtomobilom na Bled. Šofiral je inženjer Zumer. V Naklem cesto križa proga. Ko je bil avto že blizu proge, je privozil vlak, avto pa se radi hitre vožnje ni mogel takoj ustaviti. V tem trenutku je šofer hitro zavil avto ob progi navzdol, vendar pa ga je stroj že zagrabil s tako silo, da je vseh 6 oseb odletelo v travo, avto pa je vlekla lokomotiva s seboj ter ga preklala na dvoje. Potniki so pri vsej nesreči imeli to srečo, da so pravočasno prileteli v travo in se jim ni nič posebno hudega zgodilo.

d 72 letna starka umorjena. V Pivoli pri Hočah so našli umorjeno pred njeno hišo 72 letno Alojzijo Viher, ki je bila vsa obtolčena. Morilca, ki jo je obenem oropal, še niso mogli najti.

d Obsodba Puniše Račiča. Obravnava proti bivšim poslancem Puniši Račiču, Dragotinu Jovanoviču in Tomi Popoviču je bila 7. junija končana. Puniša Račič je dobil 20 let zapor, Jovanovič in Popovič pa sta bila oproščena in takoj izpuščena na svobodo. Zagovorniki Puniše Račiča so se pritožili proti previsoki kazni.

d Ljubljanska porota. Leopold Pogacar, obtožen uboja, je bil oproščen. — Razprava proti Tonetu Škrjancu radi istega zločina, se je preložila. — Franc Rekar bo sedel radi zlođenja trajne težke telesne poškodbe 14 mesecev. — Ivan Meden bo zaščit radi hudodelstva goljufije eno leto. — Radi tatvine bodo zaprti Andrej Rant 7 let, Ivan Jeriha 44 leta in Andrej Paternoster eno leto. — Radi tatvine je dobil Ciril Brežar 4 leta težke ječe. — Radi uboja je bil obsojen Cirel Petek na 4 leta. — Tri leta težke ječe je dobil radi tatvine Čepelnik Emil. — J. Knez je radi raznih zlođenj dobil 2, Miha Vene pa radi tatvine in požiga 8 let težke ječe.

d Novomeško porotno sodišče. Radi tatvine hosta sedela Banič Franc 18, Ba-



**„Moje stanovanje
se kar blešči
od snage,“**

pravi mlada gospa Mica. „RADION mi olajšuje delo, ker pere ne samo perilo, ampak tudi stopnice, vrata in fla. Vse to čisti RADION brez truda in hitro.“



Varuje perilo!

nič Alojzij pa 5 mesecev. — Radi sokrivde umora je dobila Marija Podbregar tri leta težke ječe. — Radi raznih ropov in tatvin sta bila obsojena Vrhovnik Franc in Anton Plantan vsak na 15 let težke ječe.

d Pred mariborskimi porotnimi sodniki. Radi uboja in težke telesne poškodbe bo zaprt Alojzij Neubauer 6 let. — Radi detomora je dobila Ana Sumenjok 8 mesecev stroge ječe. Franc Uršič bo zaprt radi uboja poldrugo leto. — Radi umora je bil cigan Hrovat obsojen na smrt na vešalih.

d Celjsko porotno sodišče. Franc Čigler je dobil radi umora 19 mesecev strogega zapor. — Antonija Zagoričnikova bo radi detomora sedela tri leta. — Radi uboja je dobil Dornik Ernest tri, Franc Salamun pet let težke ječe. — Radi hudodelstva tatvine in vlačuganja bo zaprt Martin Podgoršek dve leti. — Ker je kradel, bo sedel Pečecnik Rudolf štiri mesece. — Radi tatvine je dobil Friderik Hribernik eno in pol leta težke ječe. — Anton Turnšek, obtožen umora, je bil oproščen.

d Med prijateljicami: »Svetujem Vam, draga gospa, da vzamete za pranje perila SCHICHTOV »RADION«. Poglejte današnji oglas!«

d Zoper uši pri živini, proti nalezljivim boleznim in za razkuževanje sploh uporabljamo z dobrim uspehom Saneolin, ki ga izdeluje »Chemotechna«, družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10.

n Na Taboru pri Grosupljem 16. junija slavnostna otvoritev božjega pota. — Ob 10 bo sveta maša, nato slavnostni govor. Ob isti priliki si lahko ogledate tudi znamenito »Županovo jamo«, v kateri je na tisoče kapnikov.

PO SVETU

Katoliška cerkev.

Vatikansko mesto, kakor se imenuje nova papeževa država, je dobilo svojo ustavo.

Italija.

s Vezuv zopet bruh. Italijan. ognjenik Vezuv je začel pretekli teden zopet bruhati. To pot menda hujše kot sicer. Neprestano se ponavlja podzemeljsko gromenje, ki ga spremljajo močni bliski, stember dima nad žrelom pa je visok nad 1000 metrov. — Lava se je razlila po vsej površini žrela, iz katerega so leteli več stotov težki kamni. Računa se, da je tekom 48 ur izteklo 8.000.000 kubičnih metrov lave. Izpraznili so zadnje hiše vasi Tercigno, ker je vas v nevarnosti, da jo zalije lava, ki se je že na 200 metrov približala

vasi Odino in na 500 metrov do kolodvora v Tercignu. Del lave se je obrnih proti občini Pasano, drugi del pa proti občini Croce di Carmino. Lava je dosegla prve hiše vasi Avigni. Vodovodi teh vasi so v veliki nevarnosti.

s Razno. Dr. Janko Kralj, ki je bil nedavno konfiniran za dobo pet let, se je vrnil z Liparskih otokov v Gorico po odredbi notranjega ministra. — V Soči je utonil 68 letni Josip Budal iz S. andreža. — Strela je udarila v skedenj Franca Vičiča v Podbrežju pri Podgradu. Zgorela sta senik in hlev.

Drobne novice.

700 Rusov in Japoncev je utonilo na potopljenem japonskem parniku »Vugo Maru«.

12 delavcev je bilo ubitih, 5 pa težko ranjenih pri eksploziji v vojaški delavnici v Spilimbergu v Furlaniji.

Ker so Kitajci zaprli ruskega konzula in podkonzula, se je razmerje med Rusijo in Kino poostrišlo.

V Pragi so zaprli kapitana Falouta, ki je izdal neki tuji državi važne vojaške tajnosti.

300 oseb lahko sprejme najnovejši angleški rešilni čoln.

250 kg tehta 20 letno dekle Dezi Aroton v Ameriki.

15 milijonov Din dnevno zasluži ameriški kralj avtomobilov Henrik Ford.

120 milij. dolarjev so izgubili ameriški kmetje radi zadnjega padca žitnih cen.

Petnadstropna hiša se je podrla v italijanskem Neaplu.

72. rojstni dan je obhajal 1. junija papež Pij XI.

Med občinstvo je zavozil dirkajoči avto v Lückersdorfu v Nemčiji. 9 mrtvih, 39 težko ranjenih.

V otroški spreved je zavozil avto v nemškem Unterharmansbachu. — Štirje otroci mrtvi.

150 m visoko je švigal plamen, ko je gorel petrolejski vrelec v romunski Mo reni.

40 otrok je zgorelo pri nekem gozd-nem požaru na Japonskem.

Ekspresni vlak je skočil s tira blizu Kalgana na Kitajskem. Nad 20 mrtvih in več kot 60 ranjenih.

Na otoku Sahalinu divja gozdni požar, ki je že doslej zahteval 100 človeških žrtev.

Na Angleškem je bil poverjen s se-stavo vlade delavski voditelj Macdonald.

S svečami v rokah so šli za procesijo sv. Reš. Telesa štirje katoliški člani nemške vlade.

Egiptovski kralj Fuad I. nastopi te dni daljše potovanje po Evropi.

Vrtinec je porušil v 7 minutah pri nemškem Hamburgu 30 poslopij.

Med. univ.

dr. Francè Pavločič

specijalist za zobne in ustne bolezni, se je preselil in ordinira sedaj redno vsak delavnik od 8 do 12 in od 14 do 18 v Ljubljani, Pražakova ulica št. 11, I. nadstropje, poleg Miklošičeve ulice.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

Cirkuški otrok

»Ah pojdil Kaj pa je tako hudega!« je zaklicala prejšnja predznica; »mati prednica je že ne bo kaznovala; vedno ima zaščito pri nji. Temu je vzrok njen tajen rod. Saj nobena od nas niti ne ve, odkod je, in le iz njenega igralskega daru bi človek lahko marsikaj sklepal.«

»Kar se mene tiče,« je mirno nadaljevala druga, »mi je prav vseeno, če vemo o Nori kaj natančnejšega ali ne. Da je ena najpametnejših in najboljših v zavodu, to vemo vse; še pravkar nas je s svojim molkom obvarovala kazni. Meni je tu najdražja prijateljica, pa naj bo višjega ali nižjega rodu kakor jaz, kar je oboje mogoče.« In ta, ki je tako govorila, je bila hči nekega nemškega kneza; prava stanovska zavest je tudi vedno širokosrčna.

Nora pa je imela ta dan dovolj časa za premišljevanje. Dočim so se ostale igrice na prostem, je sedela ona sama v svoji sobi in zrla na daljne vrhove gora, ki so se dvigale daleč na obzorju.

Na mlademu obrazu, s katerega je še zjutraj žarelo tako veselje, je počivala globoka resnost in okrog ustn je bil nalahno drhtelo, kakor pri žalostnem otroku. Samota, na katero je bila obsojena, gotovo ni bila kriva temu, nasprotno, še ljubila je samoto, kakor jo ljubi vsako mlado srce, ki ima še opravka s samim seboj. Morda pa so oddaljene gore prehudo vplivale nanjo, morda se je njena kri, katera ji je tako nenadoma zalila čelo in lica, preveč nemirno pretakala za ozko zidovje zavoda in so ji hrepeneče uhajale misli venkaj preko trdnega obzidja? Teda ji je nekdo

plaho položil roko na ramo; k njenemu licu se je prislonila plavalasa glavica.

»Si žalostna, Nora?« je vprašal bojazljiv glas; »grdo je bilo od mene, da sem te pustila kaznovati, ko si me branila.«

»Ah, ti si, Lili!« je rekla Nora in se zdrznila iz svojih sanj. »Bodj mirna, punčka, ta kazen ni tako huda; toda, zakaj nisi rekla nobene besede, ti zajčji srček?«

»Nikoli ne morem kake stvari dobro povedati,« je rekla deklica v otroški zadregi; »vedno se tako bojim. A radi tebe mi je zelo hudo, kajti ti si bila tako dobra, vedno tako dobra zame,« in oklenila se je Nore okrog vratu.

Nora jo je poljubila. »Drugič boš že znala govoriti,« je rekla, da bi jo potolažila; hipoma pa ji je ostro pogledala v oči in pristavila: »Lili, že zopet si jokala! Pojdi no, kdo neki bo še tako žaloval, ko si že tri mesece tu!«

»Ne morem pomagati; nisem rada tukaj; toži se mi po domu!« se je opravičevala deklica. »A ravno kar si bila tudi ti videti prav žalostna, Nora; gotovo se tudi tebi toži po domu, pa mi tega nočeš priznati.«

»Po domu? ... Ne, zares, mislim, da prav nasprotno, toži se mi po tujini. Deset let sem že v tem kraju in postal mi je drugi dom; a jaz bi šla rada ven; tla mi gore pod nogami. O, da bi kdaj zopet videla druge ljudi, druge kraje, da bi zopet zajahala kdaj konja in se na njem jadrno pognala v daljo!« Kakor v hrepenežu je iztegnila roki.

»Zakaj ne greš domov? Saj si že skoraj dorasla!« je rekla Lili z vsem spoštovanjem svojih petnajst do Norinih sedemnajst let.

Nora je lahno zardela. »Jaz prav za prav nimam

11 RAZNO

En Francoz, en Nemec, en Anglež in en Hrvat so se podali v Afriko, da bi tamkaj spoznali natančneje slona. — Francoz je ostal v Afriki 7 tednov, ko se je vrnil, je raznesel po časopisu najljubši članek pod zaглаvom: »Slon in njega ličbezen«. Nemec je ostal doma tri mesece in obelodanil razpravo: »Slon v gospodarskem in socialnem pogledu«. Anglež je objavil knjigo o trgovini s slonovo kostjo. Hrvat se je isotalo mudil v deželi slonov nekaj mesecev in objavil po povratku knjižico z naslovom: »Slon in hrvatsko vprašanje«.

O čem se ljudje največ pogovarjajo? Neki Američan iz Columbiata, O., ki je ob strani pošlal 500 razgovorov na cestnih križiščih, v gledališčih, v brivnicah, na postajah itd., odgovarja na to vprašanje: 40 odstotkov razgovorov med moškimi je o krhobrostvu, 15 odstotkov o sportu in drugih razvedrilih, 12 odstotkov o

PO DOMOVINI

BEGUNJE

V tuk. ženski kaznilnici se je vršilo dne 1. junija redko slavlje. Odlikovana je bila namreč ž. s. prednica z redom sv. Save 5. razreda. Podelil je odlikovanje g. višji državni pravdnik, v imenu velikega župana je čestital g. okrajni glavar. Čč. sešre so že bile zbrane v dvorani, okusno okrašeni, in so sprejele s petjem slavljenko in druge goste iz Ljubljane in Radovljice. Po tej slovesnosti so si gostje ogledali zavod, ki ga vzorno vodi s. prednica, ki je s svojim spretnim, ljubeznivim, a vendar odločnim nastopom kakor rojeno za to službo. Po skupnem kosilu v zavodu so se čestitke ponovile. Naj ž. s. prednica še dolgo vodi ta zavod!

SENCUR PRI KRANJU

V nedeljo, dne 16. junija 1929, ob 3 popoldne priredi naše prosvetno društvo v Ljudskem domu vrnjo zanimivo — ganljivo in smučno — igro v 7 dejanjih s petjem: »Izvoljena nevesta«. Med odmeri igra tamburaški zbor. Vsi prav lepo povabljjeni!

CRNOMELJ

Tukajšnji orlovski odsek proslavi letos 20 letnico svojega obstoja. Zato bo v nedeljo 16. t. m. v Crnomlju javna orlovska prireditev. Dopoldne družine v župni cerkvi. Popoldne ob 2 večernice, nato obhod po meslu, ob 3 na orlovskem letnem telovadbišče javna telovadba. Zlasti zanimive bodo skupine Orlic, Mladen in gojenk, posebej Orlov, Mladec in Orličev, nato pa končna skupina celokupne orlovske družine. Izleta v Prago se od nas udeležijo pet Orlov in šest Orlic.

Oblastna trtnica in drevesnica v Crnomlju, ki je letos začela z delom, prav lepo napreduje. Ta ustanova je velike važnosti in koristi belokranjskega vinogradnika in sadjereja.

Mlekarska zadruga v Crnomlju obstoji že četrto leto, sicer počasi, a lepo napreduje. Zelo se je poznala lanska suša, ko so morali posestniki

zaradi pomanjkanja krme prodajati živino. Sedaj kaže, da bo veliko krme, zato, kmetje, držite v hlevih le dobre krave mlekarice!

Tukajšnja mestna občina bo prihodnje leto zidala veliko moderno ljudsko meščansko šolo.

SMARTNO PRI LITJI

V nedeljo 23. junija proslavi tukajšnji Orel svojo 20 letnico. Dne 26. januarja 1909 se je ob velikem navdušenju vršil ustanovni občni zbor, katerega se je udeležilo 40 fantov in mož. Že 12. septembra istega leta je imel odsek javno telovadbo. V sprevedu je korakalo domačih in sosednjih 105 članov v krojih. Pozneje sta bili v Smartnem še dve večji, okrožni prireditvi, in sicer leta 1920. in 1926. Preko velikih ovir si je moral Orel utrjevati svojo pot in »pravico do obstoja«. Kronika in takratni časopisi beležijo dokaj hudih bojev, ki pa so dali le novega navdušenja in poguma. Prvo delo Orla je bilo osredotočeno okrog graditve Društvenega doma. 25. aprila 1910 je bil položen temeljni kamen in leta 1911. blagoslovljen. Od tega časa dalje je bil Dom središče ljudske izobrazbe in prosvete. Saj beleži kronika številne kmetijske in gospodinjске težave ter predavanja. Mnogi fantje pa so pri predavanjih tekoni 20 let pri Orlu dobili svojo umsko in srčno izobrazbo, tako da lahko Orel s ponosom gleda na svoje 20 letno delo, katero proslavi 23. junija s sledečim sporedom: Ob 8 sveta maša, govor blagoslov prapora (g. kanonik dr. Kl-

Z našo umetno

mošlavo esenco „Mostin“

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izvrstno obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenice za 150 litrov Din 30.—, po pošti Din 35.—. Dobi se samo v drogeriji A. Kane sinova Ljubljana in drogeriji Wolfgram nasl. M. Kane, Maribor, Gosposka 33.

nar), ob 1 sprejem gostov v Litiji na postaji, ob pol 2 litanije, ob 3 javna telovadba na župnijskem vrtu pred Domom, govor (dr. K. Capuder). Sodeluje rudniška godba iz Zagorja. Vabimo k prireditvi sosedne odseke in prijatelje orlovstva. Bog živil — Odbor.

Castelmorto.

V omotični sreči prvih dni skupnega življenja so kmalu umolknilo svareči glasovi vesti in preživela sva v tujem mestu, umakniviši se vsemu svetu, nekaj prav solčnih dni. Nato sva pa nekoč na sprehodu odkrila, da naju nek tujec opazuje. Ko je tudi v naslednjih dneh često križal najino pot, sva vedela, da naju je izsledil tajni markizov detektiv. Ker Marija še ni bila polnoletna, sem se hotel izogniti vsem sitnostim. Spomnil sem se na sošolca in prijatelja iz mladih let, ki je, kolikor sem vedel, bil v istem mestu uradnik. Njegov oče je imel v oddaljenih hriboh razpal viteški grad, prav ta, v katerem ste se danes ustavili. Mladi študentje smo nekoč tukaj skupno prebili nekaj dni v bujni romantični zanesenosti. Tega gradu sem se tedaj domislil. Zdelo se mi je, da ni nikjer na svetu boljše ga pribežališča, da se po eni strani umakneva vsem poizvedovanjem, po drugi pa živiva neovirano najini mladi sreči. Poiskal sem mladostnega prijatelja in izvedel, da je grad njegova last. Prostor, v katerem je še mogoče stanovati in ki je v njem res še večkrat prebil po nekaj dni, ima vedno na razpolago. Tedaj sem mu razložil, kako je z mano, ga poprosil in dobil takoj njegovo dovoljenje.

Cez nekaj dni sva se v kmetiško obleko oblečena naselila v tem zidovju. In kot se je nato izkazalo, se nama je res posrečilo zabrisati vsako sled za sabo.

12

tvori obrekovanje bližnjika. — Ženske: 22 odstotkov vseh njihovih razgovorov vzamejo pomenki o moških, 19 odstotkov pomenki o obleki in modi vobče in 15 odstotkov opravljanje drugih žensk.

Smrtonosna decimalna pika. V bolnici v Sudbaryju na Angleškem so umrli trije otroci, stari 5, 7 in 10 let. Kazali so znake zastrupljenja. Preiskava je dognala, da so otroci umrli od strupa thallium acetat, s katerim so zdravili njihovo kožno bolezen. Bilo je jasno, da je bila otrokom dana prevelika množina strupa, zato so zaslišali farmacevta, ki je pripravila zdravilo. Ta je priznala, da se je pri računanju vsega potrebnega materiala zmotila za decimalno piko, tako, da so otroci dobili desetkrat močnejše zdravilo, ki je povzročilo njihovo smrt.

Dva goloba na dan. V Lincoln Parku v ameriškem Chicagu je obol el tiger »Prince«, ki tehtal nad 300 kg. Zdravnik je dognal, da je tiger bolan na želodcu in mu je zato predpisal hrano »dva goloba na dan« in nič drugega.

doma,« je rekla obotavljajoče se. »Mati mi je umrla in oče je vedno na potovanju.«

»Kdo pa je tvoj oče?« je nekoliko radovedno vprašala Lili.

Nora je zardela še močnejše; nikoli ni govorila o tem. Odkar je bila v Švici, jo je odvrčalo od tega neko posebno čustvo, ki ga je podprlo še to, da tudi vzgojiteljice niso nikoli govorile o tej točki. Tako je preslišala tudi to vprašanje in bilo ji je po godu, da je vstopila tretja in ju prekinila. Obrnila se je k njej.

»Pridi sem, Beti,« je rekla, »pridi sem, medve sva obe melanholični; Lili se toži po domu!«

»Nori pa po tujini!« je pojasnila mlajša.

»Po tujini?« je ponovila tretja; bila je prav tista, ki se je bila poprej zavzela za Noro. »Tožbe po tujini ne poznam. Tišina teh zidov, kjer poznaš le en smoter, kjer imaš pred seboj le en namen, mi je preveč pri srcu, da bi se mogla kdaj ločiti od njih.«

»Vem, kaj meniš,« je rekla Nora in jo pogledala.

»A jaz nisem kakor ti. Moje misli bi se rade razširile čez ves svet, tvoje pa stremijo le navzgor.«

»Lepo si povedala, Nora, kakor vedno,« je odgovorila druga v šali. »Toda, kdo ve, kaj prinese bodočnost, pa naj si želi človek kar hoče.«

»Bodočnost... da, rada bi vedela, kaj mi bo prinesla,« je zaklicala Nora; »tako zagonetno leži pred menoj, da niti ne slutim, kakšno bi moglo biti moje življenje.«

»Jaz pa vem že prav dobro,« se je mirno vmešala Lili.

»Ti, punčka?« je vprašala druga.

»Zakaj pa ne? Teta je že vse natančno določila. Eno leto ostanem še tukaj, potem pa se vrnem k svoji teti in potem se poročim s svojim bratrancem,« je rekla naivno.

Obe deklici sta se veselo zasmejala.

»Ti, da se poročiš s svojim bratrancem? Veš to že gotovo? Pa ga poznaš?«

»Radi tega se ni treba prav nič smejati,« se je shudila deklica. »Oče je to želel na smrtni postelji in teta tudi tako hoče in vsi ljudje to vedo.«

»Kdo je neki ta srečni bratranec?« je pravkar hotela vprašati Nora, ko je zadonel jasn glas zvonca.

»To je znamenje zate, ki te kliče k prednici,« je rekla Beti. »Ob tako nenavadni uri! Sestra Barbara je videti neizprosna; res, medve te morava zagovarjati!«

»Ali naj grem s teboj?« je vprašala Lili in se privila k Nori. »In povem, kako je bilo?«

»Ne, srček mali; toliko nočem zahtevati od tebe; se že sama izgovorim,« je zaklicala Nora in v obeh je zasijal izraz poguma in odločnosti. »Rada bi se borila z življenjem in ga skušala premagati. Boljši so viharji kot pa večni mir; tukaj pa le sestra Barbara napravi tuintam kak viharček.«

Nora je smeje se odhitela in v mogočnih skokih stekla po stopnicah navzdol. Pred vrati, ki so vodile k prednici, se je pa vendar ustavila za trenotek in pogledala svojo zunanost kakor plah novinec, boječ se, da ne bi še kaka nerodnost poostrišla viharja, kateremu je tako pogumno šla nasproti. Toda ne bilo bi se ji treba bati ostrega pogleda prednice, tako je bila ta zamišljena danes. Ko je Nora vstopila, ni stala, da bi jo zaslišala, kot je imela navado v takih sodniško-mučniških prizorih, marveč je sedela za pisalno mizo. Pred njo je ležalo pismo, od katerega se je zdaj skoro otožno ozrla na vstopivšo mladenko.

Mati Sibila je bila majhne, nežne postave; iz njenih oči je sijala sama odločnost, ki jo je usposabljal za naporno mesto predstojnice tako velikega

Marija se je skraja res bala puste pokrajine in mračne razvaline — toda ljubezen je nadomestila in razveseljevala vse. Kljub temu se me je često polastila skrivna skrb, da to ne more vedno tako ostati in da se bo moral prejšnji ali slej spremeniti. In se tudi je. Prvo, kar se je oglasilo že po nekaj tednih, je bila potreba po kakem rednem delu. Baš je prihajalo poletje in pomagal sem si najprej s tem, da sem prekopal ta vrt in pred obzidjem majhno njivo. To je za nekaj časa pomagalo; kmalu pa so prišle druge stvari nadme. Budila se mi je vest. Prej sem mislil, da jo bom mogel v sreči zadušiti. Toda čudno, kako kmalu se pramoč strasti, ki se zdi, da vse izpreminja, vse prekrvaša in preglašča, kako kmalu omaga, kako kmalu izpod ruševin podrtega sveta zopet prikljuje stare kalice.

Skraja sem občutil to le poredko in mi ni bilo težko pregnati mračne misli. Ko pa se je nato nehalo delo zunaj in so prišli dolgi jesenski in zimski večeri, se je stvar poslabšala. Preteklost se je začela dvigati zoper mene. Mati, ki sem jo vroče ljubil in ki je bila njena največja sreča v življenju, ko je videla,

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestvu, proti poroštvu i. t. d.

Izborna kosa

za Din 20' — dobite pri trdki Franc Stupica, Belaznina, v Ljubljani, Gospodarska cesta Stev. 1.

da ji je sin postal svečenik; dan mojega mašniškega posvečenja; ko sem se z veseljem v srcu daroval Bogu in se odpovedal svetu; petnajst let resnega svečeniškega dela in zapiranje mojega škofa — vse to me je obteževalo, da sem se vsemu temu izneveril in brezvestno odpadel. Najbolj pa me je vznemirjalo pohujšanje, ki sem ga zagrešil nad prijatelji in zmagoslavno veselje, ki sem ga bil povzročil pri sovražnikih cerkve.

Z Marijo o teh stvareh nisem mogel govoriti. Ne vem, ali je slutila, kaj se godi z menoj; toda vsekakor je njena neizmerna ljubezen in vedno čuječa pazljivost storila vse, da bi me zazibala v srečno pozabo. Mislim tudi, da je sama ostala dalj časa mirna kot jaz. Šele čez zimo se mi je zdelo, da je pogosto zdrknila rahla senca preko njene svetle duše. Tako sem zakrival svoje temne misli z mučno skrbnostjo; toda ko sem sedel poleg nje, jo držal za roko in ji česljal temne lase, so bile moje misli često daleč, daleč in s tiho grozo sem slutil, da je ni zemeljske sreče, ki bi popolnoma utešila najino srce, in da je bila usodna zmota, ko sem svojo dolžnost, svoj poklic in svoj zagotovljen srčni mir, zavrgel radi minljive strasti.

Cesto mi je celo prišlo na misel, ali mi ne bi kazalo zakreniti koraka, zbežati in se skesano vreči pred svojega škofa. Ali ko sem

Najboljša in večvrst. vina

dobite najceneje pri Kmetiljakem gospodarskem društvu v Dolnem Logatcu.

nato pogledal Marijo, ki se mi je popolnoma zaupala, ki mi je žrtvovala vse, katere usodo sem imel samo jaz na vesti, se mi je zdelo, da bi bil beg iz tega polčaja še večja pregreha kot vztrajanje v njem. Govoriti pa in razkriti ji svoje stiske, si nisem upal, zlasti še ne, ko je njeno stanje zahtevalo še posebne nežne obzirnosti. Pa če bi tudi res prišlo do ločitve, jaz je ne bi prenesel. Dasi me je namreč vest pogosto grizla, so me vendar neštete tajne vezi moje duše vezale na Marijino ljubo ko lepoto in na njeno dobrohotno, nežno srce.

Sicer pa je v zadnjih mesecih postajalo vedno očitneje, da tudi ona skrivaj trpi. Telesna oslabelost in naravno omečenje čudi, ki je nastopila tedaj pri njej, sta povzročili, da je postala žalostnim, mučnim mislim še posebno dostopna. Nekega dne — spet se je bližala pomlad in solnce je spet sijalo v grajski ogradi — sem sedel tu v utici in bral iz svojega brevija. Vzel sem ga bil namreč s seboj, pa ga že dolgo nisem več opravljal. Šele pred kratkim sem ga zopet začel, da bi si pregnal dolgčas, kot sem rekel Mariji, v resnici pa zato, ker me je začejala spet grlati vest in sem nahajal v njem celo neko pomirjenje. Marija je imela opravka na vrtu, prišla pa je nato k meni in ko sem zaprl knjigo, mi je nežno položila roko na ramo in rekla:

»Kajne, Francesco, da te ni samo dolgčas spomnil brevija?«

Bil sem v zadregi in sem se izmikaje izgovoril. Žalostno se je nasmešnila, se naslonila z rok na mojo ramo in nadaljevala:

»Nič več nama ne pomaga siloma zapirati oči. Bojim se, da je najino dejanje huje, kakor sva mislila.«

zavoda. Takoj, ko se ji je Nora približala, je vstala in prišla mlado dekle za obe roki ter jo pritegnila tesno k sebi.

»Otrok moj,« je rekla tiho, »življenje nam vedno prinaša spremembe, ki jih je treba prenesti.«

Noro, ki je bila pripravljena na vse kaj drugega, so te besede zadele kakor udarec, dasi so bile izgovorjene tako pristržno. »Oče ... o, oče!« je zajecjala v silnem strahu.

»Ne, pomiri se,« je hitro rekla redovnica, »dobro mu je in zdrav je. Celo prav srečen je, dragica, kot mi pravkar piše; vendar mi naroča, naj te pripravim na neki dogodek, ki so izvrši v najkrajšem času.«

Nora jo je pogledala še bolj zmedeno. »Ali bo opustil svoj poklic?« je vprašala in kakor žarek vesolja je preletel njen obraz.

Redovnica je odkimala. »Otrok moj,« je nadaljevala in videti je bilo, kako težko ji gredo besede z jezika. »Gospod mu je že davno vzel ženo, tvojo mamico. Z božjo pomočjo si našla tukaj nov dom in če bi bil hotel Bog, bi ti bile nadomestile me dragoceno materinsko ljubezen.«

Noro so ganile te besede in poljubila je prednico roko. Saj je bila mati Sibila prva, ki jo je bila sprejela kot otroka brez matere k sebi. V njenem naročju je bila izjokala Nora bridko bol, ki ji jo je bila prizadejala ločitev od očeta; odalej jo je vezala na to ženo pristržno vez, ki ji je tako vrolo nadomestila mater, kolikor pač to dopušča življenje v samostanskem zavodu.

»Pa tudi tvoj oče je postal v tem dolgem času zelo osamljen, zelo osamljen, ker se je tvoji vzgoji na ljubo ločil tudi od tebe. Zdaj si želi ustanoviti nov, domače ognjišče, da bi s tem tudi tebi vrnil dom ... hoče se znova poročiti, otrok moj.«

Vedno večje in večje so postajale Norine oči pri teh besedah. Zrla je prednico, kot da je ne razume.

»Hoče se znova poročiti,« je ponovila prednica in kakor da mora izreči vse naenkrat, je pristavila: »Pravkar mi naznanja, da se je zaročil z neko gosposodično Emilijo Laver.«

Težko bi spoznal, je-li Nora to čula ali ne, tako začudeno je pogledala. Hipoma pa si je z obema rokama pokrila obraz in rezel, bolesten glas se ji je izvil iz ust.

»Usedi se,« je skrbno rekla prednica; primaknila ji je stol ter jo pristržno bjela. Norina glava je težko omahnila na njeno ramo. Deklico je doletelo nekaj, česar se slutiti ni.

Med Noro in očtom je vladalo pristržno razmerje, dasi sta se videla tako malo. Vsako leto jo je bil večkrat obiskal. Mož viteške postave, ki je obiskoval svojo hčerko z darili in ljubeznijo, je bil povzročil vedno dokaj zanimanja in radovednosti v zavodu; zato je postala Nora nanj zelo ponosna. Tudi dopisoval je stalno z njo in v pismih je, kakor nekoč v občevanju s svojo ženo, izražal vedno najgloblja čustva svojega srca. Materino podoba, ki jo je v svojem spominu še poveljeval, je predstavljal otroku vedno kot sveto in zelo spoštovano; v tem je živela dalje njegova ljubezen in bol za izgubljeno ženo.

Učilišče za stroj. pletenje

Pričetek dne 1. julija. Poučevalo se bo teoretično in praktično pletenje na raznih sistemih strojev, šivanje in krojenje. Tečaj, ki je oblatveno prijavljen, traja tri mesece. — Pojasnila daje

FRANZI. GIZELA, Ljubljana, Privoz 10.

Ne navadni kaži so važniki. Najbolj nevarnega sovražnika gadov ne smemo iskati, kakor se splošno misli, med večjimi živalmi. Gotovo je, da postanejo številni gadi žrtev ježa ali raznih ptic, ki pa samo umore gada, le redkokdaj tudi požro. Res kot hrana služi gad svojim zelo majhnim sovražnikom, namreč gozdnim mravljam. Če se je gad prav pristržno nažrl, leži leno in skoraj brez vsakega življenjskega znaka na tleh. V tem stanju ga mravlje lahko obvladajo. V velikem številu zlezajo v vse njegove odprtine in ga s številnimi pikami precej hitro umore. Zato je v krajih, kjer je veliko mravelj, le malo gadov.

Največja reka na svetu je Amazonka v Južni Ameriki. Dolga je 5600 kilometrov in po njej plavajo tudi velike morske ladje. V Amazonki živi 1163 vrst rib.

Riba počiva tedaj, ko obrnjena proti toku vode miruje. Naravoslovci pravijo, da riba lažje diha, če je tako obrnjena. Riba diha s škrgami in črpa iz vode tišl zrak, ki je v njej raztopljen. V prekuhani vodi, iz katerega je vročina izgnala zrak, riba kmalu utone.

Preklic. Podpisana obžalujem, kar sem proti Katarini Šimenc iz Beričevega žaljivega govora. Obenem se ji zahvaljujem, da ni sod. postopala proti meni. — Beričevo, dne 2. junija 1929. M. Slabanja.

Kupujem vsako količino:

arnikovo in bezgovo cvetje, ržene rožičke, podleskovo seme — po najvišji ceni. — STERGAR ANT., Kamnik, Slovenija.

Vedno svežo in lepo **pšenično moko**

stara in novo KORUZO, debele otrobe, lanene tropine, prvovrstna semena, vse vrste umetna gnojila, cement itd. itd. 2% popust — dobite vedno najceneje pri Kmetijskem gospodarskem društvu v Dolenjem Logatcu in pri podružnici v Hotedračici.

Pekarija NOVAK, Ribnica, Dol.

Imam veliko zalogo banaške MOKE, najfinejše, od Din 3-90 kilogram, št. 3 kilogram Din 3-25. — Se priporočam NOVAK.

Koruza za seme

preizkušena dobra kaljivost, se dobi pri Fran Pogačniku, Ljubljana, Dunajska cesta 36.

Prodajalce posnemal-

nihov išče velika švedska tovarna v vsakem kraju proti dobri plači. Naslove sprejema: TEHNA družba, Ljubljana, Mestni trg 25

Hlode hrestove od 20 cm naprej kupi vsako množino parna žaga V. Seagnoti Ljubljana, za gorenji kolodv.

Čevlarskega vajenca

sprejme takoj brezplačno Valentin Markelj, čevljarstvo, Ljubno 35, p. Podnart, Gorenjsko.

Učenka se sprejme za trgovino z mesom in blagom. Oglesi pod št. 6552.

Učenec in učenka se sprejme za trgovino s popolno oskrbo. Imeti mora predpisano šol. izobrazbo. Ponudbe na upravo pod "Trgovino" št. 6274.

Dva hlapca enega k konjem drugega h kravam sprejme samostan Pieterje-Sent Jernej Dolenjsko. Vse drugo po dogovoru

Čevlarskega vajenca

ki se je že učil eno leto in je bil odpuščen z upravičenim vzrokom, sprejme Ivan Jamar, čevljar, Bled.

Košnja ca 50 parcel se odda na dražbi 16. t. m. ob 1. pop. v Gor. Mozlju, 37 p. Kočevje. Na razpolago se natis. Vozniki, pozor!

Kolarskega pomočnika

in vajenca z vso oskrbo v hiši sprejme Ivana Grašič, kolar Primskovo, p. Kranj.

Kovaškega vajenca

sprejem takoj z vso oskrbo v hiši. Pavel Nagode, kovač St. Vrhnika p. Vrhulka.

Proda se mlin

na dva tečaja z njivo, travnikom, vinogred in nekaj gozda. Natančnejša pojasnila daje Janez Kotar, Zubkovec št. 33. p. Raka pri Krškem.

Dekia

za oskrbovanje prašičev, pridna poštea, zanesljiva, ne premlada, se išče proti primerani plači. Vstop tako. Graščina Bokalec p. Viš pri Ljubljani.

Šivalni stroj

ster dohranjen, se po ceni prod. Kleimayr, Šlomškova ul. 3. prtl. desno.

Prodajam posestvo

obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, 3 orele vrta, 6 oralov nji v, travnikov ingozda, vse v najboljšem stanju. 5 minut od farne cerkve Peče. — Marija Randžaj, Gorčanje, p. Moravče-Peče.

Posredovalnica

Ogrinc Ljubljana, Niklošičeva cesta 28 (bližina kolodvora) oddaja službe služkinjam, kuharicam, natakaricam. Za odgovor 2— din. znanika.

Mlatilnico kompletno z gopjem ceno prod. Jakob Šter, Spodnje Duplje 31.

Učenca

za mizarstvo obrt sprejem. Hrana in stanovanje v hiši. J. Boštich, Zg. Brnik 41, Cerklje pri Kranju.

Senzačna novost!

Glavnik za kodre.



D. R. G. M. Zakonito zavar. v vseh državah. Ondulira brez pomočkov kratke ali dolge lase le z enostavnim česanjem. Neporušen. Neobhodno potreben za vsako damo. Cena komadu 45 Din. Razpošilja — ker povzetje ni dopustno — le proti poslatvi zneska na čekovni račun 20.503 Humann Wien II pri ljubljanski poštni hrailnici.

Exporthaus FRANZ HUMANN Wien II Aloisgasse 5/221

Že 32 let

stoji v službi bolnih in zdravih, bolečine ublažujoči Fellerjev Elsalfuid, kateri je pohvaljen v mnogobrojnih priznanicah tudi iz najvišjih krogov. Upotrebljen na znotraj in zunaj se je izkazal uspešen pri reumatičnih bolečinah, živčnih bolečinah, pri šibkosti, pa tudi drugače kot brza pomoč. Dobiva se povod. Poizkusna steklenica Din 6—, dvojna Din 9—. Ako ga nimate, naročite ga po pošti za vsaj 62 Din naravnost pri lekarnarju FELLER, STUBICA DONJA, Elsatrg 16, Hrvatska. — Za prebavo pa: Elsan-kroglice, 6 škatljice Din 12—



EMGE patent pištola

se sme nositi v vseh deželah brez orožnega lista. EMGE alarm-pištola se težko razloči od pravega orožja, ker je strogo precizirano delo. Zanesljivo funkcionalna, zelo moralčno učinkovito obrambno orožje. Se ne more zamenjati z orožjem za igraro. Neobhodno potrebna za motorne vozače, kolesarje, sportnike, potnike, tekmovalce itd. Cena Mod. I. (Trommelrev.) na 6 strelav poniklj. Din 125—, Mod II. Browning kot slika na 6 strelav Din 145—. 100 patron. Din 25—. Pošilja le po povzetju Exporthaus Frane Humann, Wien II. Alois gasse 5/K. — Radi enostavnosti ekspedicije se želi, da se predplačilo izvrši na ček. konto Ljubljana 20.503.



Težki časi

so danes in kdor hoče dobro ishajati, mora biti povod varčen, posebno pa pri nakupovanju raznih potrebščin, katere so najceneje v veletrgovini Stermecki, na Jajlo točen pri izvrševanju svojega poklica. Vakar na je potrebna dobra žepna ura, budilka in tudi stenska ura, katero na lahko nabavite za zelo nisko ceno in da bo vaše dobro in točna, edino v veletrgovini R. Stermecki, Celje

št. 19. Slov.

Da se ura ne izgubi, je treba varšice, lepo dokle ali mlada žena pa rabi ubano in prstano, kar najdete v velikem ilustriranem ceniku s preko tisoč slikami, ki se pošlje na zahtevo vsakemu zasloni. Za uro se garantira 5 leta. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar.

Družabnik

na dosmrtno skupno hrano in stanovanje, ki posodi ali založi v posestvo od 10 do 15 tisoč dinarjev, se sprejme. Dotični se lahko vključi na prvo mesto. Je na prav prijetnem kraju blizu kolodvora tik farne cerkve. Naslov pove uprava Domoljuba 6216.

Chinoferrin

železnato kina-vino je izborno, zdravniško priporočeno zdravilo proti slabokrvnosti, bledeli, želodčnim boleznim in mrzlici. Krepi telo in se toplo priporoča vsem, ki so potrebni okrepljena po težkih in dolgotrajnih boleznih. Varuje se ponarejenih izdelkov in zahtevajte v vseh lekarnah edino le CHINOFERRIN-KLEŠČIC. — Proizvajalca: Mr. Mirko Kleščič, lekarnar, Samobor pri Zagrebu.

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švlc. „Dubied“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le



Jos. Petelinca

Grützner, Adler Najnižje cene! Tudi na obroke! Ljubljana blizu Prešernovega spomenika. Pouk v vesenju brezplačno. ne Vtečja a garancija.

5 delov zemlje in vseposod Palma

!!! Azija !!! Afrika !!! Amerika !!! Evropa !!!
!!! Amerika !!! Australija !!! Evropa !!! Azija !!!
!!! Azija !!! Afrika !!! Amerika !!!
!!! Afrika !!! Amerika !!!
!!! Afrika !!!
!!! Azija !!!
!!! Azija !!!
..Na obeh polutah sveta
..Od kopnega pa do morja..
..Ogromna četa povsodi
..Delavskega stanu
..Na „P a l m a“ hodi...
Kdor dela naporno
In „Palma“ nosi...
Varuje si zdravje
Vse si zdravje
In živcev ne troši.
Zato „P a l m a“
!!! Aust !!!

PALMA



4

Prešernova
ulica
poleg
franciskanske
cerkve



Birmanske ure za dečke od
Din 49.60 naprej

Največja zaloga ur, zlatnine
in srebrnine
Lastna protokolirana tovarna
ur v Švici

BIRMANSKA
DARILA



Birmanske časovne ure od
Din 98.— naprej



Srebrne vratne verižice (Colliers)
od Din 20.— naprej
Zlate vratne verižice (Colliers)
od Din 85.— naprej

Zahtevajte cenik zastonj in
poštne prosto

4

Prešernova
ulica
poleg
franciskanske
cerkve

H. SUTTNER

Ljubljana 1

Prvovrstna gonilna jermenja
in mlinsko-tehnične potrebščine priporoča trdka
Čadež & Bracar, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35.

Nitro - prijetno - brez bolečine



CISTI - OSVEŽUJE
ZELODEC IN ČREVA
OTROKOM IN ODRASLIM - PRAŠEK
"MAGNA"

Odrasli eno veliko, otroci malo ilico v vodi ali mleku
V lekarnah in drogerijah 1 zavojs navodilom Din 4.—

Arnika cvetje - podleskovo seme

in vsa druga zdravilna zelišča kupujem po naj-
višjih cenah. — Zahtevajte cenik brezplačno!
ED. PIŠLER, Vrhnika.



**Največjo zalogo
prvovrstnih
poljedelskih
strojev**

najdete le pri trdki

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji
v Ljubljani, Dunajska cesta 16

ki se je ravno založila z vsakovrstnimi
stroji in se Vam priporoča za nakup: mla-
tilnice, gepelna, trijerja, čistilnice, sadnih
mlinov in stiskalnic ali preš za sadje in
grozdje, slamoreznic, reporeznic, raznih
plugov ter ostalih strojev in orodja za
kmetijstvo. Dolgoletne skušnje v tej stroki
in ugodni nakup iz prvovrstnih tovarn Vas
bo prepričalo, da dobite tukaj za Vas pri-
praven stroj po najnižji ceni in predno
drugje kupite, oglejte si raje prej zalogo
zgoraj imenovane trdke.

**Pozor! Zasebni
tečaj za gg. čevljarje!**

se vrši v mesecu juliju in avgustu. Poučevalo
se bo prirojev, vzorcev, kolekcijske vzor-
ce, izdelovanje gor. delov, praktično leplje-
nje čevljev, galoš itd. po novi metodi »Ek-
kam« in »Ago«. Zahtevajte prospekt. Josip
Steinman, Kolodvorska ulica 41, Ljubljana.

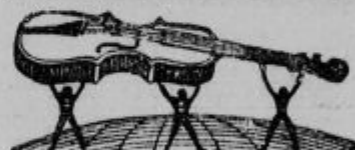
**Najboljši in najekonomičnejši
ELEKTROMOTORJI**



iz znanih čeških tovarn
Škodovi Zavodi v Piznu
se nahajajo v velikosti od 1/4
do 30 k. s. stalno v naši zalogi
v Ljubljani.

Obrnite se na:

Zastopstvo Škodovih zavodov, Ljubljana,
Selenburčeva ulica št. 7. Telefon 2966.



**Veliki
ilustrovani CENIK**
dobite zastonj. — Zahtevajte ga od skladišča
MEINEL IN HEROLD
tovarna glasbil, gramofonov in harmonik
R. Langer **MARIBOR** Štev. 107-B
Violine od Din 55.—, Ročne harmonike od Din 65.—,
Tamburice od Din 25.—, Gramofoni od Din 345.— dalje.



Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani

Brzojavni naslov: Gospobanka

(Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Izvršuje vse vrste bančnih
poslov pod najugodnejšimi
pogoji. — Glavno in naj-
večje zastopstvo v Slove-
niji za prodajo srečk Držav-
ne razredne loterije

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000,000.—, vloge nad Din 360,000,000.—

Podružnice:

**Bled, Celle, Djakovo, Kočevje, Kranj,
Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Sibenik**

Prodaja obveznic 7% drž.
invest. posojila ter 2 1/2%
vojne odškodnine in vseh
vrst vrednostnih papirjev
tudi na obroke pod ugod-
nimi pogoji.